

כאן קול המשפחה שבלב

מרץ 2014

עלון שירות המשפחות במרכז הרפואי לברה"נ לב-השרון

"עושים ומספרים ברבים" על טיפול משפחתי ובריאות הנפש

בכנס הארצי של העובדים הסוציאליים הרפואיים "עבודה סוציאלית בבריאות: הישגים חזון ואתגרים לעתיד", אשר התקיים בבנייני האומה בירושלים ב-28.1.2014, הרצו שתיים ממטפלות "המשפחה שבלב" אודות הפרקטיקה והמחקר של עשייתן בבית החולים.

עו"ס יהודית גלברד הציגה את עבודתה: שירות למשפחות באשפוז ראשון בבית החולים לב השרון.

עו"ס שובית מלמד הציגה את עבודתה המחקרית: הערכת תוצאות התערבות קבוצתית עם בני משפחה מטפלים של חולים פסיכיאטריים, שמתאר מחקר שהתקיים בבית חולים על קבוצות אחים וקבוצות משפחות, ושבן השתתפו 53 בני משפחה של מטופלינו. שתי העבודות מוכרות לקהל הקוראים של "כאן קול המשפחה שבלב".

דבר המערכת

קוראים יקרים,
ביום האחרון של חודש מרץ אנו שולחים אליכם את גיליון מרץ של כתב העת האינטרנטי שלנו. ראשית: שימרו את התאריך. 16.6.2014. ביום זה נקיים את יום המשפחות הכמעט מסורתי של בית החולים.
יום המשפחות השנה הינו חגיגי במיוחד, שכן הוא יוזמה של פורום משפחות של בית החולים שלנו ונערך בשיתוף עם מיל"ם נתניה. במשותף אנו מכינים לכם יום גדוש ועמוס בפעילויות ובהרצאות. פרטים בתוך הגיליון.
עוד בגיליון, כהרגלנו, חידושים ומידע על הנעשה בתחום שיתוף המשפחות בבריאות הנפש: בארץ, בעולם; חדש וממשיך; בפרקטיקה, ובאקדמיה. אנו מקווים שתיהנו מהגיליון ומחכים לכם ביום שני ה-16 ליוני ביום המשפחות.
עו"ס שובית מלמד, ומערכת כאן קול המשפחה שבלב.

יום משפחות של המרכז הרפואי לב השרון – ומיל"ם נתניה

יום המשפחות השלישי שאנו מקיימים למשפחות כלל בית החולים יתקיים השנה בשיתוף עם מיל"ם נתניה, בסימן שיתוף בין בית החולים לבין הקהילה.

חידוש נוסף ביום המשפחה השנה הוא שנציגי משפחות החברים בפורום המשפחות של בית החולים שותפים לתכנון היום, והיום גם יונחה על ידי בן משפחה.

ליום מתוכננות:

הרצאות (בנושא זכויות המטופלים ומשפחותיה ובנושא תהליך שינוי מדיניות לשיתוף משפחות בבריאות הנפש לקראת הרפורמה);

יריד שיקום.

תיאטרון פלייבק.

דיונים בשולחנות עגולים.

וכמובן כיבוד בית מטבח בית החולים הטוב שלנו.

מניסיוננו, ימי משפחות הם הזדמנות טובה עבור בני המשפחות להתעדכן, ללמוד, להכיר, ולהתיידד" עם המערכת הרפואית והקהילתית המטפלת ביקיריהם.

התאריך שנקבע השנה הוא יום שני 16.6.2014 משעה 0900 ועד 1400

הזמנות תצאנה בקרוב ואנו מחכים לכם.

מן השדה
תיאור תהליך קבוצתי – קבוצת משפחות
הנחו: מטפלת בתנועה טלי דגן; עו"ס יעל שנער

מסגרת הקבוצה מידי יום רביעי, בשעות 14:30 עד 16:00 למשך ששה מפגשים שהתקיימו בחדר הקבוצות של מחלקת אשפוז יום במפגשים הוגש כיבוד קל.

תיאור הקבוצה הקבוצה כללה הורים למתמודדים בגילאי 20 פלוס אשר נמצאים באשפוז ממושך ראשון. אחת המשתתפות השתתפה גם בשני סבבים קודמים של קבוצת משפחות.

נושאים מרכזיים שעלו:

תיאום ציפיות ומטרות של הקבוצה בתחילת הקבוצה בלטה ציפיית חלק מההורים למענה רפואי ולתיווך בין המשפחות לבין המחלקות. המנחות מצדן הבהירו את מהות הקבוצה – קיימת למען בני המשפחה כדי להתמודד עם הקשיים, תסכולים ורגשות האשמה שלהם כהורים. עמדה כזו הייתה חוויה חדשה, לא מוכרת ומבלבלת, שכן הסתבר שמרגע שהמחלה פרצה, הורים אלו 'ביטלו' עצמם מול המחלה והחולה. דיאלוג זה התקיים במשפט הפתיחה של הקבוצה והמשיך לאורך כל הפגישות שבאו בהמשך. קיום מקום ייחודי עבור בני משפחה לא היה מובן מאליו והשיח בין שימוש בקבוצה לעצמם לבין שימוש בקבוצה כשופר לצרכי המתמודד נמשך עד לפגישה האחרונה..

המחלה, המתמודד וההורה המשפחות דנו ביחסם למחלה ולבן המשפחה החולה. עלה צורך בחשיבה אופטימית, תקווה, התרחקות לשם התקרבות והשוני הקיים בין בני זוג בתפיסת המחלה והמתמודד. בנושא זה המשתתפים הצליחו לתת מרחב ליחס אישי שונה בין בני זוג.

האם המחלה היא המטופל? חווית בן המשפחה המטפל באדם המתמודד עם מחלת נפש גורמת לא פעם לתסכול, בלבול ולהקרבת המטפל למען החולה. ההתמודדות היומיומית הממושכת והכואבת עשויה להשכיח מהם את זהותו של המטופל בעבר: אדם מתפקד קודם לפרוץ מחלתו. תחושות אלו גורמות לבני המשפחה להתקשות בהפרדה בין האדם למחלתו, מה שעשוי להכניס אותם לתחושות ייאוש וחוסר אונים. באחד המפגשים שהוקדשו לנושא זה נעזרנו בכלי טיפולי המפריד בין החולה למחלתו (טכניקת הכיסא הריק וניהול "דיאלוג עם המחלה"). מפגש מרגש ומורכב זה אפשר להורים להבין את חשיבות הנפרדות בין המחלה לבין החולה המתמודד. זה היה גם המפגש שבו שמנו לב שנוצרים קשרי אחווה בקבוצה שממשיכים גם לאחר סיומו.

מקומם של האחים במשפחה עיבוד הטוטאליות בטיפול ההורה בבן המשפחה החולה ומקומם של בני המשפחה האחרים. הדאגה במוקד הייתה האם ילדיהם האחרים יוכלו להחליפם בתפקיד ולדאוג ליקירם החולה כמותם. כאן התפתח הדיון לגבי חלוקת התפקידים בין האחים הבריאים ובמיוחד עד כמה הורים שטרודים באח חולה יכולים לראות ולתמוך גם בילדיהם האחרים.

סיכום קבוצתי - מפגש אחרון בתום המפגש האחרון התייחסו המשתתפים לתהליך וניכר היה שאכן הפנימו את העובדה שהקבוצה נועדה להם ולא להיות צינור תקשורת בינם לבין המחלקות. דרך הקבוצה הרגישו פחות לבד, יכלו לראות את בן המשפחה החולה בעיניים מפוקחות ואמפטיות יותר והמשתתפים חשו תחושת שייכות ומחויבות אחד לשני. חלק מהאנשים הביעו נכונות להמשיך לסבב הבא וביקשו שנעדכן אותם על כך.

הינחו ותיעדו: יעל שנער וטלי דגן

מנחם סופר, עובד סוציאלי במרכז בריאות הנפש בבאר שבע, מפיק ומעלה מזה מספר חודשים לאינטרנט מדי שבועיים תוכנית רדיו אינטרנטית (הקרוייה בעגה המקצועית פודקאסט) העוסקת בבריאות הנפש ונקראית "שיחות בבריאות הנפש". מטרתה לתת במה מדי שבועיים למתמודדים, בני משפחה ואנשי מקצוע.

מדובר ביוזמה פרטית, ללא תמורה כספית מתוך רצון עז לסייע לקהילת המתמודדים.

בחודש האחרון למשל העלה לאוויר ראיון עם הגברת רותי קמר ממית"ל באר שבע ובמסגרת זאת העליתי לאתר רשימת כל מרכזי ייעוץ ותמיכה למשפחות ברחבי הארץ.

אתר התוכנית הוא www.Bnefesh.com

אם יש בן משפחה או אף מתמודד שירצה להתראיין על סיפור התמודדותו עם המחלה או עם בן משפחה חולה, מוזמנים להתקשר אליו

מין הספרות:

מהי גישת התערבות עם משפחות העדיפה בבריאות הנפש?

- במחקר ייחודי, בו נערכה השוואה בין התערבות פסיכו-חינוכית לבין התערבות הממוקדת בבריאות הטיפולית של בני משפחה עם מטפלי בריאות הנפש לא נמצא הבדל ביעילות בין שתי הגישות (Levy-Frank et al, 2011).
- המחברים מציינים שהמרכיב המשמעותי יותר בטיפול במשפחות הוא הקשר שנוצר עם המטפלים ואיכות התמיכה החברתית.
- מכאן, יש חשיבות רבה לטיב המטפלים במשפחות: עליהם להיות אנשי מקצוע מנוסים בתחומם, בעלי רקע בטיפול בנפגעי נפש וטיפול בכלל (Breitborde et al, 2008)

אנו שמחים להזמין אתכם ליום הכיף שיתקיים בבית האיכר בבן שמן

www.beit-haicar.co.il

פעילות אטרקטיבית וחוויתית לילדים בשילוב עם בעלי חיים
(הפעילויות מותאמות לכל גיל. הילדים יחולקו לקבוצות על-פי גילאים).

09:00 נתאסף במרכז ציפור הנפש בטשרניחובסקי 24, כפר-סבא

09:30 נצא בהסעה מאורגנת לבן שמן (חזרה בסביבות 15:00).

עבור מי שיעדיף להגיע בכוחות עצמו מצורף לינק למפת הגעה:

<http://www.beit-haicar.co.il/contact/>

ארוחת צהרים במקום

ההשתתפות ביום הכיף אינה כרוכה בתשלום, אך יש להרשם עד ה-1/4/14

להרשמה ולפרטים נוספים: חיה 054-4722665 haya@slavpro.co.il

היו פעילים!

גלשתם בעלון וברצונכם להגיב, לשנות, להשפיע – הצטרפו לפורום המשפחות הפעילות!
הפורום מצרף אליו בני משפחה של נפגעי נפש המטופלים בבית החולים או במרפאות שלנו.
הפורום כולל כיום 5 בני משפחה ו-3 אנשי צוות. הפגישות נערכות אחת לחודשיים, בימי שישי בבוקר. פעילות נוספת נעשית באמצעות המייל או הדואר, בהתכתבות בין חברי הפורום.

לפרטים נוספים, אנא, התקשרו ליהודית 09-8981220.